

„Gazeta” este în România
Abonamente pentru Anastro-Ungaria.
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
a administrațiunii, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună exemplară 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atâtă abonamen-
tele câtă și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU XVI.

Nr. 253. Brașov, Luni-Marți, 16 (28) Noemvre 1893.

Situațiunea în Italia.

Brașov, 15 Noemvre v.
Cercurile politice din Viena sânt foarte îngrijate din cauza încredințării interioare și a crizei, ce s'au înscut în Italia, imediat după venita ce-o făcuse contele Kalnoky regelui Umberto la Monza.

În privința acasta se scrie din Viena, din isvoru oficiosu: „Roma ne face mari griji. Nici în Vaticanu, nici în Quirinalu nu mergu lucrurile bine... Criza ministerială, ce-a înscut în acestu momentu în Italia, nu este o criză ordinară de guvernamentu ori parlamentară, ce-ar pute delătura printr'o simplă schimbare de ministeru séu prin alegeri noue. Cabinetulu Giolitti nu pôrtă singuru vina pentru scandalulu bancelor, cari au pricinuitu în parte mare căderea lui. Manipulațiunile fraudaloze la bancele de note nu datéză numai dela ministeriulu, ce a demisionatu acum, ci ele înfloreau deja sub regimelu Rudini și Crispi și vina nu cade numai asupra ministriilor, ci a întregulu parlamentu etc.”

Intr'adeveru ceea ce ține adî în iritațiune totă Italia, este o tristă atacere de corupțiune, asemenea afacerii Panama din Franca. Din raportulu făcutu de ancheta parlamentară, instituită în afacerea bancelor, reiese, că nu numai cabinetulu de față, dér și foști ministri și mulți deputati sântu compromiși.

Ceea ce constituie însu punctulu de căpetenie alu îngrijirilor cercurilor politice din Viena, sântu urmările nefavorabile, ce le pôte avé criza interioară din Italia asupra pozițiunii sale în tripla alianță. Eată ce i se scrie din Viena în privința acasta „Correspondenței de Pesta“:

„E mai multu ca probabilu, că Italia nu va puté sé iésă din incurcatură, decâtu urcându de-o parte sarcinelu impositelor și micșorându

de altă parte în modu însemnatu cheltuelile sale militare, ceea ce va reduce în măsură însemnată facultatea de acțiune a țării. Cătu pentru noi, nu ne va rămâné altă consolare, decâtu că forțele militare italiene, chiar în starea lor esențialu redusă, voru fi de ajunsu încă spre a da alianței triple unu contingentu considerabilu peste acela, de care dispune Germania și Austro-Ungaria, față cu forțele militare reunite ale Rusiei și ale Franciei.”

Ceea ce se petrece dér astădi în Italia va avé o influință mare nu numai asupra constelațiunii interioare parlamentare a țării, dér și asupra constelațiunii esteriore. Scenele furtunoze, ce le-a provocatu opoziția italiană în ședința camerei dela 24 l. c. prevestescu, că în viitoru acasta opoziția va juca unu rol multu mai mare și amenințătoru pentru interesele politicele actuale, ce se razimă în tripla alianță.

Precum se prevede, va dura multă vreme, până se va puté forma unu nou cabinetu italianu. Dile grele au venitú érăși asupra regelui Umberto. Dela energia și înțelepciunea lui va atérna multu ca urmările rele ale crizei și slăbite și Italia sé pôte inaugura unu procesu de regenerare și sé scape astfel de ruinulu financiaru, ce-o amenință.

DIN DIETA UNGURÉSICA.

În ședința dela 23 Noemv. continuându-se desbaterile asupra budgetulu de culte și instrucțiune publică, deputatul:

Márkus József atinse în scurte cuvinte și cestiunea Ardelului. La cuvântarea lui Helfy, care dîsesse, că „se încrede în puterea maghiarimeii din Ardealu” elu răspunde, că nici celoru din partidu lui nu le lipsesse o asemenea încredere, însu rezultatele de până acum nu sântu favorabile. Interpretarea, că Ardealulu după trecutul séu istoricu se ține de noi, nu o află nici corectă, nici oportună; căci decă ra-

porturile de limbă ale Ardealulu sântu de așa, că Românii sântu în preponderanță și că limba maghiară este neglijată, atunci chiar și din punctulu de vedere alu principiulu liberalismulu, noi ni-am pierdut dreptulu de-a ținé Ardealulu pentru noi, mai alesu fiind-că nici asupra puterii armate nu putemu dispune după cum o cere acasta spiritulu naționalu. Raporturile din Ardealu în modu hotărîtu s'au înrîutățitu. Ceea ce se întimplă în Bihoru, unde unor comune li-se permite sé se străforme cu totul și sé-si perdă naționalitatea lor, acasta nu mai e liberalismu naționalu, ci neghiobiă națională. Sipos Orban, inspectoru de școle alu comitatulu Bihoru, a arătat, că guvernulu n'a făcutu ceea ce trebuia sé facă și ast-feliu unele teritorii se separéză de cătră Maghiari și se prefac în teritorii românesce. — În locu de universitate, elu cere mai întâiu de tôte școlele populare unguresce, în cari instrucțiunea sé se dea gratuitu. Nu primesce bugetulu.

Schwarz Gyula: În interesulu politicele culturale sprijinesce și elu părerea celoru cari cer, ca la sistemulu electoralu, în locul censulu, sé se introducă recerînța de-a-sci scrie și ceti (Se 'nțelege, că unguresce! — Trad). Primesce bugetulu.

Conte Csaky Albin, ministru de culte și instrucțiune publică: După-ce vorbește în cestiunea universităților, promițendu, că în scurtu timpu va presenta un proiect de lege, prin care va cere, ca pentru studenții în drepturi sé se ștergă obligamentulu de-a depune doctoratul, trece la cestiunea congruei. Nu este temeinică presupunerea, dîse Csaky, că nu s'ar fi făcutu nici unu pasu în cestiunea congruei. Încă antecesorulu séu, Trefort, a alesu o comisiune, care a fostu însărcinată a se ocupa seriosu cu regularea congruei și a presenta unu proiect pentru definitivă rezolvare a acestei cestiuni. Îndată după luarea portofoliulu, Csaky a organizatu din nou acastă comisiune, a reîntregit-o cu membrii, și a făcutu totu posibilulu, ca acastă comisiune sé lucreze cu zel și sé-si termine câtu mai curêndu lucrările sale. Ministrulu a alesu acastă comisiune chiar din însărcinarea Maiestății Sale.

Definitivă rezolvare a cestiunii congruei însu stă în legătură cu cestiunea partrionatulu, cu regularea parochiilor gr. cat. etc. Decă împărțirea faptică de ajutore pentru preoții s'era se va face dependentă de noi așa, ca sé se pôte împărți în sub-comisiuni rezolvarea acestor cestiuni, atunci bietii preoți și protopopi voru trebui sé aștepte încă forțe multu. Din cauza acasta ministrulu s'a alăturatu cu bucuriă la propunerea actualulu primat, ca adecă, — lăsându-se comisiunea de mai nainte sé-si continue neconturbatu lucrările sale privitoare la rezolvarea cestiunilor principiare, — sé se constituie de altă parte o comisiune ad hoc constatătoare din episcopi, care sé se ocupe cu rezolvarea provisoră faptică, adecă care numai decâtu sé se îngrijescă de banii de lipsă pentru a scote pe preoți și protopopi din miseria în care se află. Făcêndu ast-feliu, nici numărulu celu mare alu bisericelor greco-catolice nu împedecă afacerea, deorece eu stau pe punctulu de vedere, că până se voru regula bisericelu gr. cat. — ceea ce forméză o cestiune forțe grea și de mare importanță, — congrua sé se condiționeze de unu anumitu număr de suflete, așa că, decă la cei de ritulu latinu se vinu la respectivulu număr de suflete, de esemplu unu singuru preotu, pe cându la greco-catolice se vinu doi: atunci acești doi la olaltă voru căpeta numai atâta, câtu va căpeta celu dintăiu singuru. Adevêratu, că acestu ajutoru alu greco-catolilor va fi mai micu, de cum este alu romano-catoliceilor, dér ministrulu sgeră, că tocmai acastă împregiurare îi va face pe preoții gr. cat. sé stărue pentru împușinarea parochiilor și pentru urgitatea rezolvării cestiunii, ca ast-feliu sé pôte ajunge și ei la congrua întrégă.

Timpulu când, și modul cum are sé se reguleze congrua, nu depinde dela ministru. Cei ce sântu pentru regularea congruei, nu voru pretinde dór, ca sé se arunce asupra statulu o nouă sarcină de câteva sute de mii fl., după ce biserica, despre ai careia servitori e vorba, dispune de venite destulu de îmbelșugate. (Aprobări generale). Nici asupra fondulu religionar nu se pôte arunca acastă povară. Acestu fond

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Documentulu de unire

al boierilor și nobililor români din Țera Făgărașulu cu biserica Romei dela a. 1711.

I
Voim sé rectificăm aici încă o eróre din istoria unirei Românilor de peste Carpați cu biserica Romei, istoria plină de acte falsificate și de conclusiuni greșite.

Anume, e vorba aici despre unirea boierilor și a nobililor români din Țera Făgărașulu cu biserica Romei, făcută la a. 1711.

În acastă privință étă ce scrie Șincai la a. 1711 alu Cronicele sale:

„În 20 Iulie din anul acasta, 1711, s'au întărit și boierii din Țera Oltulu unirea cu biserica Romei, prin o scrisóre, în care mai mulți s'au iscălitu, de câtu și-au pusu pecețile, totuși peceți se află într'ansa 411.

„Scrisóreă acasta, care trebuia sé rămân în originalu în arhivulu vlădescu din Blăși, după réu obiceiulu lor o au

furatú iezuviții, și o au trimesú provincialulu lor lui Heveneși, carele o au legatu între scrisorile cele multe, cari totu cu răpirea și cu furtașagulu le-au adunatu, spre mare paguba multora, dér mai vêrtosu a Ardelenilor, dela cari donații încă au răpitú iezuviții, și pe mulți au stricatu cu totul, mai alesu dintre Românii noștri cari era mai zăluzi între ceia-l'altu ardeleni. Scrisóreă boierilor din Țera Oltulu, ce o adusei (adecă amintii), aci în originalu la Heveneși se află, érá eu o am scrisu la anul acasta în Analiu¹⁾ miei, și o voiu aduce mai pe largu când voiu scrie despre familia mea.”

Totu despre acestu documentu alu unirei boierilor și alu nobililor români

¹⁾ Aici sub „Analele” sale Șincai înțelege o colecțiune asa intitulată: „Rerum spectantium ad universam Gentem Daco-romanam seu Valachicam summaria Collectio ex diversis authoribus facta a Georgio Gabriele Sincay de eadem secundum ordinem cronologicum”. Manuscrisú aflatu de noi în Biblioteca Episcopiei române din Orade 3 Tom. în folio (Veđi Analele Academiei române, Seria II. Tom. II. Sect. I pag. 207.)

din Țera Făgărașulu cu biserica Romei vorbește și Petru Maiorú în istoria sa bisericescă, și ne spune următoarele:

„...Unii Români nemeși din pământulu Făgărașulu, dîce densusu, acum de multu trași de suptu puterea archiereulu Românilor... mai de tôte dogmele credinței calvinesce, ca de cele, ce sântu cu totulu străine de cătră credința Răsăritulu îngrozindu-se, și ei primiră credința cea catolică, care puțin de cea până aci ținută a Răsăritulu credință sé desclinea. Vede-se întemplantu acasta în manuscrisulu celu din 20 Iulie a anululu 1711, care se ține în Biblioteca Crăescei Universitate dela Pesta, unde 315 Boieri și Nemeși români din ținutul Făgărașulu sé védú iscălitu la unire, între cari în frunte este Andreiu Segedi, fiesce-care întărinu-și iscălitura cu pecetea sa. Și așa toți Românii din Ardelu se uniră cu biserica Romei în credință, érá nu în lege, că legea grecă tot-déuna și după făcuta unire o au ținutu întrégă.”

¹⁾ Maiorú, Istoria Bisericei Românilor, Buda 1813 pag. 87—88. Despre deosebirea ce o face aici Maiorú între „credință” și între „lege” cu altă ocaziune.

Atâta ne spune Șincai și Petru Maiorú, despre documentulu de unire alu boierilor din Țera Făgărașulu, documentu însu, care până astădi a rămasu nepublicatu, și astfelu cu totulu necunoscutu istoricilor moderni spre a puté fi apretiatu din punctu de vedere criticu, independentu.

În anul 1878 și 1879, eu petrecêndu mai multu timp în arhivele și bibliotecelu din Buda-Pesta și studiându acolo colecțiunea de manuscrise a iesuitulu Heveneși, care se află depusă în biblioteca Universității din Pesta, am datú între hârtiele acestea și peste documentulu originalu alu unirei boierilor și nobililor din Țera Făgărașulu cu biserica Romei, de care facú amintire cei doi istorici mai vechi ai noștri, Șincai și Petru Maiorú.

Dér lucru curiosu. Acestu documentu, cu tôte actele redactate de iesuiți în cestiunea unirei Românilor cu biserica Romei, era făcutu cu intențiuni rezervate.

Întregu documentulu acesta nu conține nici unu textu séu vre-o espunere órecare de fapte. nu conține nici o profesiune

deja acum împarte ca congruă 470,000 fl. la an și nu e speranță, ca în viitor să se mai pōtă urca acēstă sumă, pe cānd ea abia formēză jumătate din suma trebucioasă pentru regularea congruei. Mai trebuescū celū puțin 500,000 fl. la an, pentru ca respectivii preoți să pōtă fi provēduți în modū cinstitū. Pentru regularea congruei așă-dēră nu este altū mijlocū, decătū venitulū din domeniile arhieriorū, capitlurilor și mănăstirilor cālugărescū. Dela aceștia depinde dēr regularea congruei; cu câtū mai curēndū aceștia vorū da banii, cu atātū mai iute se va rezolva cesiunea congruei. Ministrulū e informatū, cā arhierii suntu învoiți să rezolve cesiunea, prin urmare lui nu-i rēmāne alta de făcutū, decătū sē-i spriginēsca în privința diferitelorū formalități și sē-i îndemne mereu.

La observarea unor deputați, ca și preoților protestanți se li-se dea unū ajutorū corēspunđitorū, ministrulū cu bucuriā rēspunde, cā elū a fostū în privința acēstā atātū de preventorū, încātū încă *in bugetulū pentru anulū viitorū a preliminarū, ca spese transitorii, 120,000 fl. pentru fondulū de ajutorare alū bisericelorū protestante..* Cā prin trecerea matriculelorū în mănile autorităților civile s'ar scurta venitele preoților protestanți, acēstā de-ocamdatā n'are sē inspire îngrijirī, deōrece vorū trece încă mulți ani și totū preoții vorū avē sē dea estrasele matriculari. Numai pe rēndū se vorū lua matriculele din mănile preoților, și astfelū numai succesivū se vorū scārī și venitele, ce le aveau din acelea.

(Va urma).

Crise ministeriale.

Totū mai dese și mai puțin importante devinū ađi crisele ministeriale. Ni-amū obicnuitū cu ele, ca cu ceva șilnicū.

Abia s'a resoltatū crisa ministerialā din Viena și ētā, cā telegrafulū ni-a adusū vești despre alte *trei crise ministeriale*, din Roma, Parisū și Belgradū.

Guvernulū italianū *Giolitti* se elātina deja de sēptēmān de șile. Giolitti însă, oportunistū dibaciu, a sciutū sē se ținā la suprafață, c'ō estremā putere, pānā mai ierī alaltierī. Telegrama nōstrā de Sāmbātā ni-a anunțatū însă, cā *guvernulū-Giolitti a cāduť*. Elū a cāduť jertfā a corupțiunilorū și a jafurilorū dela „Banca romanā” și Tanlongo, autorulū așā numitului *panamino* italianū, a trasū în prāpastiā cabinetulū însuși.

In ședința dela 23 Noemvre n. s'a cettitū în camera italianā unū raportū compromiștorū prin care se ridicā douē acuse grave contra guvernului. Prima acusā e, cā guvernulū a retācutū cea mai însămnatā parte a raportului lui *Biagini* despre daraverile „Bancei romanē”; și a doua, cā nu s'a supusū judecătorilorū actele aflate și furate de Tanlongo. Raportulū amintēsce

mai departe, cā cu tōte înșelāciunile, Tanlongo a fostū numitū senatorū. Numirea acēstā e calificatū de întrēgā Italia, ca unū scandalū publicū a guvernului, ceea ce era destulū, ca poziția guvernului sē fiā sdruncinatā și elū, ajunsū în strimțore, sē-și dea dimisia. Dēr se mai spune în numitulū raportū, cā Giolitti a primitū în 1892, dela „Banca romanā”, *sume mari de bani pentru scopuri electorale.*

Stānga extremā italianā a hotărītū sē se propunā în camerā darea în judecatā a întregului guvernū.

Se crede, cā crisa ministerialā italianā va dura multū. In cercurile politice zāpācēla e mare și dintre șefii partidelorū nicī unulū nu arātā înclinarea de-a primi sē formeze noulū cabinetū. Greutatea o constitue mai alesū raportulū comisiunei de 7, care compromise mai pe toți aceia, carī puteau veni în combinațiā, ca viitorū miniștri președinți. Intre cei greu compromiși suntu: Crispi, Nicotera, Lacava, Grimaldi și Giolitti. Au rēmāsū așadērā numai doi bărbați capabili în tōtā Italia, de-a forma unū viitorū ministeriu: *Zanardelli* și *Rudini*.

Nu mai puținū furtunōsā a fostū ședința dela 25 Noemvre n. a camerei franceze. Ea s'a sfirșitū c'ō generalā *crisā ministerialā*. La ordinea șilei a vorbitū *Goblet*, care a đisū, cā guvernulū de ađi nu este guvernulū Francesilorū, fiindcā elū și-a primitū imputernicirea dela vechia camerā. Visita escadrei rusesci, n'a fostū opera diplomației franceze, ci a *voinței țarului*. Goblet întrēbā pe guvernū, decā elū este pentru reformele sociale, între carī reforma dārei de venitū. Ministrulū-președinte *Dupuy* imputā lui Goblet, cā vrē sē degradeze sērbările ruso-franceze; elū đise, cā nu voescē separarea bisericeii de statū, ēr în privința reformelorū indicate de Goblet rēspunde, cu ceea ce a declaratū mai înainte, și cere votū de încredere.

In urma acēstā trei dintre miniștri și-au datū dimisia: *Peytral, Ferrier* și *Viette*. După ședința, miniștri, afarā de acești trei, au ținutū unū consiliu, în care au hotărītū, cā *Dupuy* se predea în mănile lui Carnot dimisia întregului cabinetū.

Ce privesce crisa din Belgradū, telegramele mai nouē spunū, cā ce-i dreptū, guvernulū *Dokici* și-a datū dimisia, dēr în urma insistārilorū regelui, elū a primitū sē cērā unū votū de încredere dela partida sa — pentru ca sē evite o situațiā politicā mai grea. Miniștrii s'au învoiți, și *Dokici* a primitū tōte voturile, afarā de 9.

SCIRILE ȘILEI.

— 15 (27) Noemvre.

Nu ne surprinde. „Fōia Diecesanā” din Caransebeșū primescē sciēa, cā conferența învățătorilorū romāni din tractulū Lugosului, convocatā pe đia de 11 (23) Noemvre în comuna Saculū, a fostū **disoltatū prin 5 gendarmī, la ordinea fișolgābirulū**

cercului. — Scimū, cā lupulū își schimbā pērulū, dēr nāravulū nu. Brutalitāțile un-guresci ađi nu ne mai potū surprinde. Ceea ce ne surprinde este numai naivitatea acēlora dintre noi, carī cu tōte aceștia mai credū în posibilitatea unei înțelegeri între Romāni și Unguri.

— o —

O frumoșā fundatiune pentru scōlā.

Ni-se scrie, cā generosulū locitorū din Oravița montanā, *Ioanū Mătăsereanu* și soția sa *Maria*, au dārūtū de curēndū 5000 fl. v. a. în hārtii de valōre, ca fundatiune pentru scōlā romānā de fetițe, ce se plānuesce în Oravița. Intrēga sumā s'a predatū pentru administrare eforiei bisericeii romāne gr. or. de acolo. — E de prisosū sē mai spunemū, cā prin acēstā nobilā și romānescā faptā, vredniciei dārūtōri și-au cāștigatū unū titlu de sincerā stimā înaintea tuturorū. Dumneđeu sē-i ținā la mulți anī!

— o —

Prelegerea publicā, ce s'a ținutū erī sēra în sala cea mare a gimnasiului romanū din locū, a fostū fōrte bine cercetatā. D-lū profesorū Onițū a prelesū despre „Straturī în poesia popularā” și a fostū ascultatū cu viu interesū. Spiritulū poeticū alū unui poporū variēză, đise d-sa, după epoca în care trāescē; cu câtū acēstā epocā e mai puținū pētrunsā de rađele civilizāțiunei, cu atātū spiritulū poeticū e mai desvoltatū. Conferențiarulū a explicitū cāteva straturī în poesiā și termināndū fū viu aplaudatū. Prețulū de intrare, precum scimū, e destinatū pentru ajutorarea copiilorū sēraci la Crăciunū. Dumineca viitōre, totū la 4 ore p. m., va prelege d-lū prof. Blaga.

— o —

Despre falimentele din Sibiu.

„Telegrafulū Romānū” serie urmātōrele: In urma crisei firmei Kabdebo au mai sistatū plāțile, afarā de firmele *Nendvich* și *Markovatz*, încā și firmele *Nuricsan* și *Nedelcovitz*, așadērā patru mari firme de pe piața Sibiiului au mai picatū pānā acum jertfā; se vorbesce și de alte firme, carī vorū deveni insolvente. In totū cazulū însă acēstū crachū este și o pagubā naționalā romānescā. Alaltierī cete de țeranī din Poiana, Boița, Rodū și Vale alergau desperați în susū și în josū prin piēța Sibiiului, nesciindū, ce sē se facā; și suntu mulți astfelū de bogātāni, carī ca sē nu scie nimenia, ce au și câtū au, și-au depusū banii la firma Kabdebo, rēmningū după interese mari. E de datorīa preoților și învățătorilorū noștri a da sfaturī țeranilorū, carī și-au depusū, uni totū avutulū lorū, la firma Kabdebo, ca sē-și anunțe pretensiunile în terminulū ficsatū, ēr anunțarea lorū sē o facā după tōte formulele, deōrece s'a observatū, cā unii dintre țeranii pāgubiți s'au mulțamitū a-și povesti amarulū cāte unui servitorū de cancelariā dela judecātorie și cu acēstā a cređutū, cā a isprāvītū totū lucrulū. Precum suntemū informați, ter-

minulū anunțarei pentru firma Kabdebo e pānā în 3 Ianuarie 1894. Cei pāgubiți sē-și facā o rugare prin unū avocatū. Sciērele din provincie încă anunțā casurī de insolvențe, unele provenite din cauza firmei Kabdebo. Patru institute de bani din Buda-pesta, atinse prin firma Kabdebo, au trimisū reprezentanți speciali, spre a-și lua informațiunile de lipsā.

— x —

Espedarea de cārți în România.

Ministrulū reg. ung. de comerțū a datū o ordonanțā, prin care se dispune ca asupra cārților cartonate și legate, ce se espeđiēzā în Romānia, sē percepe o vamā, astfelū, cā nu potū fi trimise cu posta de scrisori; din contrā, imprimatele broșate se pot trimite fiindū scutite de vamā.

— o —

Escadra rusescā din marea Mediteranā a visitatū Joi portulū Pyreu.

Amiralulū Avellan, în urma unui ordinū primitū dela St. Petersburgū, va pleca la Constantinopolū, spre a presenta omagieile sale M. S. Sultanului. Cu ocasiunea visitei sale se va stabili programulū visitei, ce escadra va face porturilorū imperiului otomanū.

— o —

Logodnā.

Aflāmū cu plăcere, cā amabila d-șorā *Sidonia Popū*, ficia d-lui avocatū *Alexie Popū* din Clușiu, s'a logoditū cu d-lū *Georgie I. Docanū*, locotenentū de cavaleriā în rezervā și proprietarū în Romānia. D-șora *Sidonia Popū* este cunocutā și la noi în Brașovū, ca și în alte cercuri estinse ardelenesci, din concertele d-sale, în carī s'a distinsū ca eminentā și multū talentatā violinistā. Adresāmū tinerei pārechī și familiei felicitațiile nōstre cele mai căldurōse!

— o —

O luptā între ofițeri și bandiți.

„Din Sofia se anunțā: O luptā teribilā s'a întēmplatū în Chaskioj (Bulgaria de sud), care a emoționatū întregū orașulū. O bandā organizatā, compusā din visitii și cartofoturci, unitā cu cārți-va Bulgarī armați cu revolvere și cuțițe, pāndeau tocmai cānd eșiau 5 ofițeri din cafeneaua *Mandschoff*. Cānd vēđurā bandiții pe ofițeri, sloboditū revolverele în ei. Ofițerii se repeđirā cu săbiile scōse asupra bandiților și se începū o luptā teribilā, în care mai mulți bandiți furā rāniți, ēr ceilalți cāutarā sē scape cu fuga, impușcāndū mereu asupra ofițerilorū. Doi din aceștia cāđurā la pēmētū, la alți doi, deși greu rāniți, le succese sē punā mână pe 2 bandiți. Unul din aceștia, anume *Sulejman*, care se opunesce în încāpāținare, fū țiatatū pe locū cu săbiile. Dintre bandiți furā 3 gravū rāniți. Locotenenții *Paunoff* și *Zvetkoff* rēmāseri morți pe locū, locotenentulū *Jineff* este rānitū de mōrte. Bandiții bulgarī reușirā sē scape cu fuga. Cercetarea continuā. După cum se spune, acēstā bandā ar fī luatū parte și la ciocnirea sāngerōsā dela 14 Augustū în *Filipopoli*.

de credință, nu se face în documentulū acesta nicī o amintire în terminī clarī despre unirea religiōsā a țerei Fāgărașului cu biserica Romei, nimicū despre Papa în calitate de capū vīđibilū alū întregei biserici creștine, orī despre cele-lalte puncte dogmatice, pe carī iesuiți ni-le virā în straițā fără sē scimū.

Intregū actulū acesta de unire alū boierilorū și alū nobililorū dela Fāgărașū, cuprinde 18 foi in folio, ēr dreptū profesiune de credință în fruntea documentului se aflā numai urmātōrele cuvinte:

„Subscriptiones Dominorum Boerorum et Nobilium unitorum Distr(ictus) Fagaras (iensis). In anno 1711 die 20 Iuly.”

Adecā:

„Subscriberile Domnilorū Boeri și Nobilū unīți din districtulū Fāgărașului. In a. 1711, đia de 20 Iulie.”

Apoi după acēstā frasā, care în sine nu ne spune absolutū nimicū, urmēzā subscrierile nobililorū și ale boierilorū din țera Fāgărașului, unii subsemați cu mānile lorū proprii, dēr cei mai mulți prin

alte persōne”), ēr în dreptulū numelorū se aflā imprimate în cērā roșiā sigilele familiare, orī inelele boierilorū, în formā cum suntu obicnuite la poporulū romānū țeranū din Transilvania.

Acēstū documentū, așā-dērā, era fără indoelā destinatū sē fiā anexatū la unū textū ore-care latinū, compusū de iesuiți după sistema manifestelorū de unire falsificate, textū, despre care boierii din țera Fāgărașului, după cum vedemū, nu aveau nicī o cunoștință.

Ētā acum aici întregū documentulū acesta remarcabilū, copiatū de noi însine de pe originalulū din colecțiunea de manuscrise a iesuitului *Hevenesi*.

Subscriptiones Dominorum Boerorum et Nobilium unitorum Distr(ictus) Fogaras(iensis). In anno 1711 die 20 Iuly.

Also *Venicze.*¹⁾

Szegedi Andras mp. l. s. Bukur Vjok l. s²⁾ Also *Veniczei Stojka Ianos és Mi-*

^{*)} Învēțatulū *Schwartner*, care pe la începutulū acēstui seculū vēđuse documentulū acesta, încā constatā acēstā đicēndū: Manus in subscriptionibus raro variat, fre-

*klos Stojka l. s. Many Pencs mp. l. s., Koman Bárbs mp. l. s. Thoma Lehul mp. l. s. Miklos Petrask mp. l. s. Nikula Nény mp. l. s. Nisztor Buza l. s. Ion Buza l. s. Dumitru Komonics l. s. Miklos Péncs l. s. Many Goilla l. s. Nisztor Bicz junior l. s. Sztan Piczul mp. l. s. Nicula Lehul mp. l. s. Miklos Czajna mp. l. s. Solomon Sandor mp. l. s. Laczkul Czajna mp. l. s. Sztan Komonics mp. l. s. Boér Miklos l. s. Rad Buta mp. l. s. Sztojka Buta mp. és Raduly l. s. Czontos Mihaly mp. l. s. Ona Grancsa mp. l. s. Patrask Popanecs l. s. Many Stojka Senior l. s. Koman és Sandor Popanecs l. s. Many Boer l. s. Ionack Boer ócsivei³⁾ l. s. Buta Miklos mp. l. s. Ion Komicsa mp. l. s. Andurka Buta l. s. Gergely István mp. l. s. Gergely Iános l. s. Also *Veniczei Pencs Ianos alias Buta mp. l. s. Bukur Monya mp. l. s.**

*Parro*⁴⁾

Iuon Boér l. s. Bukur Ioriszt l. s. Thader Popa l. s. Bukur Popa l. s. Iuon Fétul ócsivel⁵⁾ l. s. Opra Popa mp. l. s.

quantior est sigillorum variatio. (Introductio in rem diplomaticam 1802 pag. 145.)

¹⁾ *Veneția de josū.*
²⁾ *Voik?*
³⁾ *cu frații sēi mai micī.*
⁴⁾ *Pārāu.*

Gjörgje Lankul mp. l. s. Bukur Boér l. s. Onya Popa mp. l. s.

Also *Komana*⁶⁾

Bojer Laszlo Dják mp. l. s. Sztan Kanta mp. l. s. Sztan Aldia mp. l. s. Stephan Kokora mp. l. s. Idomir Boér mp. l. s. İosoph Boér ócsivel l. s. Rad Bab fia⁷⁾ Veszlie Kanta mp. l. s. Many Ianos mp. l. s. Sztan Barb mp. l. s. Miklos Ianos ócsivel mp. l. s. Iuon Popa Danila ócsivel mp. l. s. Iuon Kelczune mp. l. s. Iuon Mucsa mp. l. s. Sztan Kokora ócsivel mp. l. s. Many Bárbs mp. l. s. Bukur Kelczune mp. l. s. Sztan Kakes Relictaja fiaival⁸⁾ imp. l. s.

*Felső Komana*⁹⁾

Iuon Roman senior mp. l. s. Sztan Roman mp. l. s. Koman Boér mp. l. s. Ionácsk Popa mp. l. s. Nyagoe Gubernát mp. l. s. Aldia Roman fiaival mp. l. s.

*Gridd*¹⁰⁾

Bukur Boér mp. l. s. Bukur Modorcsa Boer mp. l. s. Laczkul Boer ócsivel mp. l. s. Laczkul Birszan Boér mp. l. s.

⁵⁾ *cu fratele sēu mai micū.*
⁶⁾ *Comāna de josū.*
⁷⁾ *fii.*
⁸⁾ *Cu fiit.*
⁹⁾ *Comāna de susū.*
¹⁰⁾ *Gridū.*

In cauza gimnasiului dela Blasiu.

Dăm loc astăzi circularei Consistorului arhidiecezanu dela Blasiu, cu data de 14 Novembre 1893 adresată către toate oficiile protopopesce sub nr. 4055, in cauza gimnasiului din Blasiu. Etă-o din cuvântu in cuvântu :

Onorate in Christos Frate!
Numărul estra-ordinar de tineri, cari alergă din toate părțile locuite de Românii patriei noastre la gimnasiul greco-catolic român din Blasiu și care din an în an cresc totu mai tare, ne construnge, ca încă in anul 1894 să ridicăm unu edificiu nou gimnasialu, ori celu puțin să adăugăm o aripă nouă la actualul edificiu, căci între împrejurările de astăzi interesele mari ale bisericeii și națiunii noastre nu ne permitu nici decum, să respingem in fiesce-care an peste 100 tineri, cari voescu să se crească într'unu institutu întemeiatu pentru cultura și crescerea religio-morală a poporului român.

Acestu scopu nu-lu putem ajunge, dacă întregu Clerulu și poporul arhidiecesei noastre nu va aduce de astă-dată jertfele cele mai mari posibile pentru celu mai vechiu și ceterat gimnasiu românesc din patriă, de ore-ce fondulu menitu a-lu susțină necum să potă contribui ceva la edificările proiectate, der nici lipsese curente in le pote acoperi.

Acestea sunt motivele principale ale apelului, care-lu trimitemu Frăției Tale aci sub /- in atatea esemplare, câte parochii ai in tractu, și-ți comitemu, ca pe teritoriulu fiesce-cărei comune bisericesce să faci o colectă generală și câtu se pote mai intensivă pentru gimnasiulu din Blasiu, er Românii mai cu stare să fiă și in modu specialu rugați a sprigini această cauză sfântă.

Fiindu această cauză de unu interesu mare, sperăm, că nimeni nu se va retrage dela contribuiri, ci va da, ce-i este cu putință între împrejurările sale materiale.

Spre scopulu acesta pentru tractulu Frăției Tale alăturăm... cole de contribuiri, notate cu N-rii... cari Frăția Ta le vei ține strinsu in evidință și după întreprindere ni-le vei retrimite toate împreună cu sumele colectate.

Implinirea acestora se așteptă celu multu până la finea lui Ianuarie 1894.

Blasiu, din ședința consistorială ținută in 14 Noemvre 1893.

Ioan M. Moldovanu,
vicar capitaru.

Remășițele lui Battenberg in Bulgaria.

Corpulu prințului Battenberg a sosit ieri Duminecă dimineța, la 8 ore la

Tzaribrod. Aci a fostu primitu de toți miniștri, de deputațiunți ale armatei și de popor. La sosirea trenului, garnisonu din Tzaribrod a făcutu onorurile militare,

Când corpulu a trecut prin Slivnița, o baterie instalată deja colo a trasu salve. In gara din Sofia corpulu a ajunsu la 12 ore. Principele Ferdinand cu o companie de onore, miniștri străini, autoritățile și poporul au primitu aci corpulu, care a fostu transportat apoi pe unu tunu de cătră oficerii statului majoru până la catedrală și in mijloculu a două rânduri de soldați. Toate felinarele orașului au fostu aprinse și cernite; toate magazinele inchise.

Convoiuu funebru s'a compus in chipulu următor: avangarda, preoții, adjutantulu prințului Alexandru, 6 ofițeri de stat majoru cu decorațiile defunctului, carulu mortuaru încungiurat de ofițerii de stat majoru, carele cu corone, calulu defunctului, membrii familiei Battenberg, marșalulu curții, principele Ferdinand cu suita sa militară, miniștri in frunte cu d. Stambulov, corpulu diplomaticu, posesorii marelui cordon alu ordinulu Alexandru, reprezentanții curților străine, curtea princiară, deputații, ofițerii, funcționarii superiori, consilierii orașului Sofia, deputațiile poporului și avangarda.

Principesa Maria-Luiza a asistat la ceremonia funebra in catedrala Svedikral.

Solemnitatea a fostu una din cele mai imposante. Totă Bulgaria a fostu incunoscintă de sosirea la Sofia a corpului primulu ei principe.

Afișe încadrate in negru a adus la cunoscința poporului programa funerariilor, care a fostu întocmai ca acele ale unui prinț domnitor. Din toate unghiurile țerei sosiră omeni. Toate casele din Sofia adăposteau străini.

Principele Ferdinand, care a sositu Sâmbătă, din Filipopolu la Sopa a datu ordinulu, ca să nu se caute a se face nici o economie, voindu a da o infățișare câtu mai imponentă ceremoniei.

Mii de omeni erau ocupați cu pregătirile, precum: carulu funebru, carele pentru corone, catafalculu, estrada, livrelele de doliu, trăsura de gală, etc.

Până la granița Sârbiei, corpulu a fostu însoțit de deputațiunea sârbă dela Graz. Acești deputațiune pornise deja spre Bulgaria, când primi ordinulu la Viena, să nu se înapoieze încă, ci să aștepte să ia in primire cadavrulu prințului Battenberg, deoarece contesa văduvă dăduse consimțământulu, să fiă înmormentat in Bulgaria.

„Dacoromânismulu și politica culturală maghiară“.

(Continuare.)

Eu nu cunosc, decât o singură armă a invingerii, aceea, ca noi Maghiarii, față cu știința falsă basată pe greșeli și față

cu pseudo-cultura, cari au cucerit pe compatrioții noștri români, se înalțăm adevărata știință și cultură basate pe adevăr. Negruzzi, unul dintre redactorii „Convorbirilor Literare“ se plânge într'o scrisore către Eminescu, că dela scriitorii români ardeleni nimic nu poți primi decât frase patriotice. Eminescu reduce această la două cauze. Una, după elu, este, că „de faptu la Românii ardeleni se află foarte puțină capacitate artistică; cealaltă își are isvorulu in situația lor politică, care răpesc liniștea sufletească necesară pentru o operă artistică, ceea ce apoi face imposibilu de-a mai produce altceva, decât frase patriotice. Ideia această domnesce la ei peste toate ideile și întunecă ori-ce gândire, — er ca ideia fixă face imposibilă liniștea lor sufletească și se arată numai decâtu ca umbră prin țesătura diferitelor lor gândiri.“

Dacă chiar nu primim in întregulu ei explicația lui Eminescu, totuși atata e siguru, că de când bărbații cei mai capabili ai compatrioților noștri români se ocupă exclusiv cu politica, de când superbia bărbătească și dorința tineră au devenit pe terenulu politicu ceva deosebitu, și asupra lor a învinsu setea după martiriu iefin, de-atunci ei au încetat a juca rolul conducătoru pe terenulu literaturii și științei române, și de-atunci in patria noastră n'au mai apărutu publicații literare române de valoare mai deosebită, nu s'a mai crescutu o nouă generație de scriitori și savanți, pe când mare luptătoru, martir și semideu se află in totu satulu celu puținu o 1/2 duzină. Cultură națională nu se pote crea prin articoli ațîțatori, prin vorbiri gălăgioase. Pentru această trebuie muncă serioasă, năsuință modestă și răbduriă. Asupra compatrioților noștri români însă a prinsu putere grandomania politică, epidemia de-a juca rolă, ideile fixe și visurile amăgitoare. Sute de ani, bine, rău, am trăit împreună cu ei și această convingere a trebuit să producă și să desvôle între noi unu sentimentu frătescu împrumutat, și după părerea mea, tocmai in virtutea acestui sentimentu frătescu noi Maghiarii avem datorita, ca pe compatrioții noștri români, să-i redăm lor inșiși, prin aceea, că le vomu îmbrățișa interesele lor culturale și cele naționale bine înțelese.

Der repetu întrebarea: este ore prospectu, că sub apăsarea silită a raporturilor, cunoscându mai bine însemnătea cestiunei naționale române, face-vomu celu puținu in viitoru această? Ore politica culturală maghiară făcut'a ceva in trecut in direcția, ca să încerce a duce pe calea adevărului pe Românii din patriă, cufundați in labirintulu rătăcirilor? Pe terenulu cultivării literaturii, culturii și istoriei române, nu s'a făcutu decât atata, că s'au ridicat două catedre la cele două universități, mai multu in interesulu politiceii dînice, decâtu in interesulu științei și pentru limba și literatura română. Nu mă simt chemat de-a judeca activitatea bărbatilor, cari ocupă adă aceste catedre; cutez însă a întreba, că dacă acești profesori și-ar părăsi adă catedrele afla-s'ar omeni fiă între Maghiari, fiă între Români, pe cari i-am puté pune in loculu lor cu credința sigură, că acești profesori noi voru fi adeverații creatori ai științei române adevărate și că renascerea științei române adevărate va începe din scólele noastre superioare prin ei și cu ajutorulu lor? Cu cestiunea această modestă însă eu nu acuz pe profesorii multu stimați de mine, fiindcă sunt convinsu, că opinie publice științifice maghiare, ministrulu maghiaru de instrucție nici-odată nu i-a venit in minte se aștepte, dreptu rezultat, așa ceva dela instrucția lor. Cine ar cuteza să susțină, că guvernulu maghiaru de instrucție i-ar fi trecut măcaru vre-odată prin minte, ori ar fi adus jertfa de-unu banu, ca să califice căți-va omeni in patriă și streinătate spre scopulu, ca să fiă in scólele noastre reprezentanții adevăratei științe și culturii române. Limba noastră, istoria noastră stă in atingere continuă, celu puținu de 600 ani, cu ale Românilor, der făcându excepțiune de căți-va omeni, nu s'a făcutu nimic in direcția, ca știința maghiară să afe,

să clarifice și să valorizeze aceste atingeri, tocmai din punctu de vedere politicu mai înaltu.

Ne place a dice, că noi suntem in Orientu răspânditorii culturii apusene, der nici-odată nu ni-a trăsinitu prin minte, ca să cercetăm in modu criticu, că ore cari suntu și in ce constau acele moduri și mijloce cu ajutorulu cărora pretendem a lăți civilizația apusenă in Orientu, seu celu puținu voim a-o lăți. Pentru ca noi să putem lăți civilizația in Orientu, trebuie înainte de toate să ne aranjăm astfelu universitățile, încatu vecinii noștri din Orientu să fiă siliti a veni la noi, ca să învețe totu ce nu pot înveța nici in patria lor, nici in streinătate. Acestu unicu, pe care nu-lu pot înveța nici acasă, nici in streinătate, este istoria lor proprie, cursulu dezvoltării proprie culturale. In acestu unicu, noi am pute fi măestrii lor in virtutea pozițiunei și a raporturilor noastre poliglote. Der in adevăr, in ce stare se află, la scólele noastre superioare, etnografia popoarelor din Balcani, filologia comparativă, istoria lor etc? Pentru această n'aflăm expresiă mai potrivită, decâtu aceea, că e rușinosă.

(Va urma.)

DIVERSE.

Impăratulu Chinei este foarte strimtorat in imperiulu seu. La începutu in foarte multe regiuni nu ploa de locu și din cauza secetei veniră și lăcustele. După mai multe jertfe, ce făcu împăratulu in Peking pentru ființa supremă, începur ploile tocmai la timpul potrivit inaintea secerișului. Bucuria era foarte mare la începutu. Mai pe urmă însă ploile nu mai încetară, mai cu sémă in ținuturile nordice, ast-fel, că împăratulu trebui din nou să facă jertfe pentru ființa supremă și să se roge. In-zadar însă. In încercătura sa se adresă in fine celui mai mare preotu alu Taviștilor, anume Tschang-Tie-fu. Acestu papă alu Taviștilor, care va sprijini pe împăratulu cu rugăciunile sale, locuesce pe muntele Lung-hu in provincia Hiangsi. Până acum însă, nici rugăciunile acestuia nu au avut rezultat satisfăcătoru.

O descoperire celebră. Cunoscutulu savantu, de Morgan, a descoperit, cu ocazia săpăturilor, ce face in pustia Sahara unu monumentu minunat care conține mormintele unui Mera, a femeii sale și a fiului seu. Mera trăia pe timpul domniei lui Teta, unu rege din a 6-a dinastie in Egiptu. Monumentulu nu este compus din mai puținu de 31 de camere și coridore In 18 din ele s'au găsit sculpturi pictate, cari suntu foarte bine conservate. Intr'o odaie cu stâlpi este o statue pictată a lui Mera, aprópe de 8 picioare înălțime. Mormentulu femeii este de-o frumsețe remarcabilă. Cele mai principale picturi pe pereți represintă o grupă de femei triste, lucrătorii turnându metale și executându obiecte de aur, figuri jucătoare etc. Monumentulu este unul din cele mai frumoșe descoperite până acum.

Mărire și decadentă. Diarele din Lemberg raportéză, că printre factorii acestui oraș figuréză unu anume, Josef Jagelon, descendentu in linia dréptă din fámósa dinastie a Jagelonilor, care a unitu cele 2 corone ale Lithuaniei și a Poloniei. El își îndeplinește bine serviciulu seu, pentru-că in timpul din urmă a primitu 5 fl. gratificația.

Profesorulu Garnet, care plecase de câte-va timp in Africa, pentru a studia limbagiulu maimuțelor, s'a întors in Anglita. D-lu Garnet se spune, că a stat 101 zile într'o pădure virgină din Africa, închis într'o cușcă de oțel, ce și-o făcuse pentru acestu scop. Elu a adus cu sine 2 cimpanzi (mămuțe), alu cărora limbagiu pretinde, că ilu înțelege perfectu.

RECTIFICARE. Intr'o parte a edițiunei din numărulu de Dumineca trecută alu fóiei noastre a rămasu din nebăgare de sémă neschimbatu numărulu curentu alu fóiei, care este 252, er nu „251“.

Proprietarú: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactoru responsabilu: Gregoriu Maiorú.

Koman Birszan faival mp. l. s. Sztan Komaniczzi mp. l. s.

Váád¹¹⁾

Nyagoé Bóér mp. l. s. Sztójka Coczgara mp. l. s. Rádul Ionacs mp. l. s. Iuon Koczgara mp. l. s. Sztancsul Sendrele mp. l. s. Laczhul Koczgara mp. l. s. Dumitrásk Popa Relictaja Boér faival mp. l. s.

Sinka¹²⁾

Sztójka Ursz mp. l. s. Sztan Birszan mp. l. s. Thamas és Iuon Ursz mp. l. s. Sztójka Lud mp. l. s. Aldia Lud mp. l. s. Szanilla Balan mp. l. s. Many Strimbuly mp. l. s. Aldia Strimbuly mp. l. s. Pap Szan mp. l. s.

Kucsulata¹³⁾

Iuon Popa mp. l. s. Vaszile Popa mp. l. s.

Ohaba¹⁴⁾

Sztan Bulya mp. l. s.

Herszemny¹⁵⁾

Sztójka Rina l. s. Dragomir Rina l. s. Gyorgye Rina l. s. Fetull Dragomir l. s.

¹¹⁾ Vadú.
¹²⁾ Sinca.
¹³⁾ Cuculata.
¹⁴⁾ Ohaba.
¹⁵⁾ Herseni.

Koman Lil l. s. Alda Andras l. s. Sztójka Kirlán l. s. Opra Kirlán l. s. Dragomir Kirlán l. s. Radull Kirlán l. s. Sztan Kirlán l. s. Sztan Popa l. s.

Mardsina¹⁶⁾

Mardsinay Pap Illyes Vaszilia öcsé-vel edgjütt l. s. Nyagoé Vrsz l. s. Sandru Sendruk l. s. Frincull, Ursz l. s. Popá — Sztójka l. s. Komán Gran(tsa) Iunior l. s. Komán Grantsa senior l. s. Sztójka Pandré senior l. s. Radul Grantsa l. s. Sztójka Pandré Junior l. s. Many Thamas l. s. Mardsinaj Pap Ianos l. s. Sorban Grantsa l. s. Sándor Bóér l. s. Miklos Grantsa l. s. Stanczul Grantsa l. s. Bukur Grantsa l. s. Iankull Grantsa l. s. Sztán Popa l. s. Ránull és Iuon Grantsa l. s. Stan Popa l. s. Bádul és Iuon Grantsa l. s. egy teststver Attjafiak¹⁷⁾ Onna Grantsa l. s. Komsa Boér l. s. Koman Pandré és¹⁸⁾ Sztan Pandre egy teststver Attyafiak l. s. Thamasz Ursz l. s. Sztan Aldi Urs Fermepe¹⁹⁾ Ursz.

(Va urma.)

¹⁶⁾ Mărgineni.
¹⁷⁾ frați bunți.
¹⁸⁾ și
¹⁹⁾ Tempe?

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Noevre 1893.

Renta ung. de aur 4%	115.75
Renta de corone ung. 4%	93.80
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	125.50
" " " " argint 4 1/2%	100.70
Oblig. " " " de ost. I. emis.	121.25
Bonuri rurale ungare.	95.—
" " croate-slavone.	98.—
Imprum. ung. cu premii.	147.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghediu.	142.—
Renta de hartie austr.	97.35
" " argint "	97.10
" " aur "	117.80
Losuri din 1860.	145.—
A și de-ale Băncii austro-ungară.	996.—
" " ung. de credit.	417.—

" " austr. de credit	340.50
Napoleon d'or	9.97 1/2
Mărci imp. germ.	61.67 1/2
London (lire sterlinge).	125.45
Rente de corone austr.	96.25

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Noevre 1893.

Banote rom. Cump.	9.87	Vënd.	9.96
Argint român.	9.80	"	9.85
Napoleon-d'or	9.90	"	9.94
Galbeni	—	"	—
Ruble rusești	—	"	—
Mărci germane	—	"	—
Lire turcești	—	"	—
Scris. fonc. „Albina” 6%	—	"	—
" " " 5%	—	"	—

Cheque-Conto
la postă
Nr. 505.

INSTITUTUL DE CREDIT
ȘI DE ECONOMII
„ALBINA”
FILIALA BRAȘOV,

Giro-Conto
la banca
Anstro-Ungară.

Recomandăm P. T. public pentru plasare de capitale

Scrisurile fonciare de 5%

ale „Albinei” inst. de cred. și econ. în Sibiu.

Acelea sunt emise în bucăți à fl. 1000 și fl. 500 și se fructifică cu **netto 5%** fără nici un scădemânt.

Cuponii de interese se răscumpără la jumătate de an la 1 Ianuarie și 1 Iulie la casele institutului din Sibiu și Brașov și la „Pester ung. Commercial-Bank” în Budapesta **fără nici un scădemânt și liber de ori ce proviziune.**

Pentru fructificarea punctuală și răscumpărarea scrisurilor fonciare garantează:

- 1. Ipotecile**, care în sensul legii pentru scrisuri fonciare din anul 1876 sunt menite exclusiv pentru coperirea detentorilor de scrisuri fonciare și ascurate prin intabulare în cărțile funduare în favorul aceluia, asupra cărora se emit scrisuri fonciare până la maximum 1/3 a valorii de prețuire, ceea ce se confirmă prin controla Comitetului de supraveghere pe lângă care scris fonciar emis.
- 2. Fondul de garanție de fl. 200,000** special al scrisurilor fonciare, preșertit de legea amintită pentru mai mare siguranță a detentorilor de scrisuri fonciare, care fond e detasat din capitalul de acțiuni al institutului.
- 3. Toată** cealaltă avere a institutului inclusive fondul de rezervă.

Scrisurile fonciare de 5% ale „ALBINEI” atât cu privire la siguranța lor absolută, cât și ca una din chârțiile indigene cele mai fructifere se recomandă deci de sine pentru plasarea de capitale, de bani pupilari, fonduri publice și private etc. și le vindem pe cât ajunge proviziunea lor în cursul de marfă al bursei din Budapesta.

La cumpărarea unei cantități mai mari le oferim în cursul mijlociu.

„ALBINA”
institut de credit și de economii
FILIALA BRAȘOV.

4—*

NOUȚATE! VINŪ NEGRU ȘI ALBŪ! **NOUȚATE!**

Am ónórea a aduce la cunoșcința onor. publică, că cu ocașia culesului de vii, am cumpărat singur în persoană

vinŪ albŪ și negru,

din renumitele vii dela **Szegsard**, de o calitate superióră.

Aceste vinuri **curate și fórtē bune le vëndŪ** atât în **hotelulŪ meu**, cum și **afară**, cu prețurile obicinuite din piață.

Fiind-că după cunoșcința mea, vinuri de o astfel de calitate eminentă nu se află în localurile unde se vinde vinŪ, imi permitŪ a atrage atențiunea onor. publică asupra vinurilor mele.

Cu tótă stima
Pásztory István,
proprietarulŪ hotelului
la „**LEUL DE AURŪ**”
BrașovŪ, în Blumena.

301,1—6

Curată reciprocitate. — Fără acționari.

TotŪ venitulŪ revine celorŪ asigurați.

CelŪ mai mare și bogatŪ institutŪ de bani din lume.

FondulŪ de asigurare
907 milioane
franci.

The Mutual

societate de asigurare pe viață din New-York
fundată 1843.

Asigură viața după modalitățile cele mai diferite și mai favorabile.

Cu prospecte și cu cele mai bune informațiuni servește:

Subdirecțiunea Ardelénă seu agentura principală locală
BrașovŪ, ulița Neagră Nr. 45.

31—*

SCOARȚELE

pentru
legat colecțiunea anului I
din revista
„LUMEA ILUSTRATĂ”
— au apărut —

și se află de vëndare la subșmernașta Administrațiã, cum și la toți deșertarii „Lumei Ilustrate”. Scóarțele sunt roșii, seu *Chamois* și costă **Lei n. 3.** — A se iudica, ce colóre se dorește; ambele au același desemn și același ornamente, după modelul aci alăturatŪ.

Ne mai gășindu-se decât fórtē puține esemplare din colecțiã „Lumei ilustrate” anulŪ I, ea costă **Lei n. 30** — în locŪ de **Lei n. 20.** — Amatori sunt rugați a se grăbi cu comanda, deóre-oe în curēndŪ și aceste câte-va esemplare vorŪ fi cu desăvērșire epușate.

Anul alŪ II-lea însē alŪ revistei costă totŪ prețul obicinușit și anume: **Lei n. 20** — (pentru Transilvania Lei n. 23.60); unŪ numărŪ 50 bani; o broșură (două numere) **1 Leu.** Abonamentele se primesc la tóte librăriile principale, cum și la Administrațiã „Lumei ilustrate”, BucurescŪ, HotelŪ de France.

La „Lumea ilustratã”, anulŪ alŪ II-lea, au contribuit pânã acum cu navel interesante, studii, schițe, poesii etc. d-nii A. Vlahuța, L. I. Carageali, Pátrașcu, Beldiceanu, Roșca, CoshucŪ, etc. etc. — *AtragemŪ deosebitã atențiune a onor. cetitorŪ asupra romanului magistralŪ „A mea este rășbunarea”, cu care începem anulŪ alŪ II-lea și asupra ghicitorŪ umoris tice de pe pagina 64.*

Cine vrea să cumpere unŪ calendarŪ frumosŪ pe anulŪ 1894 să cōrã

CalendarulŪ revistei „Lumea ilustratã”

AcestŪ calendarŪ unioŪ fu felulŪ seu conține 182 pagini textŪ cu 81 splendide ilustrațiuni reprezentândŪ: familia regală a României, toți miniștrii regatului românŪ, ved-ri din BucurescŪ, Blașiu, — metropolița români din BucurescŪ, Cernăuți, Blașiu; Ștudenții români la CongresulŪ din Berna; portretulŪ D-ului Luociu și multe alte ilustrațiuni interesante, împreună cu o bogată materie literară din cele mai variate. PrețulŪ este numai de **1 Leu.** Pentru Transilvania împreună cu timbru și porto **60 cr.**

Cura de apă, celebra operă de medicină populară a preotul. Kaepp, a apărutŪ în traducere română și costă **Lei 3.** — (fl. 1.50)

Tóte operele și publicațiunile anunțate mai susŪ se potŪ procura seu comanda la ori ce librăriã.

Administrațiã revistei „Lumea Ilustratã”
BucurescŪ, (sub HotelŪ de Francia)

286,4—5

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

SuntŪ a se adresa subșertisei administrațiunii. În casulŪ publicării unui anunțu mai mult de odată se face scădemētŪ, care crește cu câtŪ publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.”

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se potŪ cumpăra la librăria Nicolae Ciureu, în tutungeria I. Gross.

Tipografia A. Mureșianu.